

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. liepos 10 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas — Vartotojų apsauga — Nesąžininga komercinė veikla — Direktyva 2005/29/EB — Visiškas suderinimas — Liberalių profesijų atstovų, dantistų ir kineziterapeutų neįtraukimas — Pranešimo apie kainų nuolaidas tvarka — Tam tikrų pristatomosios prekybos rūšių ribojimas arba draudimas“

Byloje C-421/12

dėl 2012 m. rugsėjo 13 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama M. van Beek ir M. Owsiany-Hornung, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Belgijos Karalystę, atstovaujamą T. Materne ir J.-C. Halleux, padedamų advokato E. Balate,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader (pranešėja) ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir susipažinęs su 2013 m. lapkričio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad:
  - nustačiusi, jog 1991 m. liepos 14 d. Komercinės veiklos ir vartotojų informavimo ir apsaugos įstatymas (*Moniteur belge*, 1991 m. rugpjūčio 29 d., p. 18712), iš dalies pakeistas 2007 m. birželio 5 d. įstatymu (*Moniteur belge*, 2007 m. birželio 21 d., p. 34272, toliau – 1991 m. liepos 14 d. įstatymas), kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) (OL L 149, p. 22), netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams, Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 3 straipsnį, siejamą su jos 2 straipsnio b ir d punktais,
  - palikusi galioti 2010 m. balandžio 6 d. Įstatymo dėl veiklos rinkoje ir vartotojų apsaugos (*Moniteur belge*, 2010 m. balandžio 12 d., p. 20803, toliau – 2010 m. balandžio 6 d. įstatymas) 20, 21 ir 29 straipsnius Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/29 4 straipsnį,
  - palikusi galioti 1993 m. birželio 25 d. Įstatymo dėl vertimosi pristatomąja veikla ir mugių organizavimo (*Moniteur belge*, 1993 m. rugsėjo 30 d., p. 21526), iš dalies pakeisto 2005 m. liepos 4 d. įstatymu (*Moniteur belge*, 2005 m. rugpjūčio 25 d., p. 36965, toliau – 1993 m. birželio 25 d. įstatymas), 4 straipsnio 3 dalį ir 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekreto dėl vertimosi pristatomąja veikla ir jos organizavimo (*Moniteur belge*, 2006 m. rugsėjo 29 d., p. 50488, toliau – 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekretas) 5 straipsnio 1 dalį Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/29 4 straipsnį.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2005/29

- 2 Direktyvos 2005/29 6, 15 ir 17 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(6) Ši direktyva suderina valstybių narių įstatymus dėl nesąžiningos komercinės veiklos, įskaitant nesąžiningą reklamą, tiesiogiai pažeidžiančią vartotojų ekonominius interesus, ir tuo pačiu netiesiogiai – teisėtų konkurentų ekonominius interesus. <...> Ji netaikoma ir neturi poveikio nacionaliniams įstatymams dėl nesąžiningos komercinės veiklos, pažeidžiančios tik konkurentų ekonominius interesus arba susijusias tik su prekybininkų sandoriais; visapusiškai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, valstybės narės, jeigu jos taip nusprendžia, turi teisę ir toliau reglamentuoti tokią veiklą nepažeisdamos Bendrijos teisės. <...>

<...>

- (15) Jeigu Bendrijos teisė nustato informacijos reikalavimus dėl komercinių pranešimų, reklamos ir prekybos, ta informacija šioje direktyvoje laikoma esmine. Valstybės narės galės, kai tai leidžia esamų Bendrijos teisės aktų minimalios išlygos, palikti galioti arba papildyti informacinius reikalavimus, susijusius su sutarčių teise ir turinčius pasekmių sutarčių teisei. II priede pateikiamas pavyzdinis tokių informacinių reikalavimų [Bendrijos] *acquis* [taikomos vartotojų ekonominius interesus pažeidžiančiai komercinei veiklai] sąrašas. Atsižvelgiant į šios direktyvos siūlomą visišką suderinimą, tik Bendrijos teisėje reikalaujama informacija laikoma esmine pagal

šios direktyvos 7 straipsnio 5 dalį. Jeigu valstybės narės nustatė informacinius reikalavimus, kurie yra griežtesni, nei nustatyti minimalių išlygų pagrindu, [Jeigu valstybės narės minimalių išlygų pagrindu nustatė informacinius reikalavimus, kurie yra griežtesni, nei nustatyti Bendrijos teisėje], šios papildomos informacijos neatskleidimas nebus prilyginamas klaidinančiam informacijos neatskleidimui pagal šią direktyvą. Tačiau valstybės narės galės, kai tai leidžia Bendrijos teisės aktų minimalios išlygos, nepažeisdamos Bendrijos teisės, palikti galioti arba priimti griežtesnes nuostatas, kad užtikrintų aukštesnio lygio vartotojų individualių sutartinių teisių apsaugą.

<...>

(17) Siekiant didesnio teisinio tikrumo, pageidautina, kad būtų apibrėžta tokia komercinė veikla, kuri yra nesąžininga bet kuriomis aplinkybėmis. Todėl I priede pateikiamas išsamus visos tokios veiklos sąrašas. Tai yra vienintelė komercinė veikla, kurią galima laikyti nesąžininga nevertinant kiekvieno konkretaus atvejo, kaip numato šios direktyvos 5–9 straipsnio nuostatos. Sąrašą galima keisti tik peržiūrint šią direktyvą.“

3 Kaip matyti iš Direktyvos 2005/29 1 straipsnio, šios direktyvos tikslas „yra padėti tinkamai veikti vidaus rinkai ir pasiekti aukštą vartotojų apsaugos lygį suderinant valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus dėl nesąžiningos komercinės veiklos, kenkiančios vartotojų ekonominiams interesams“.

4 Pagal šios direktyvos 2 straipsnio b punktą „prekybininkas“ yra „bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuris komercinėje veikloje, kuriai taikoma ši direktyva, veikia siekdamas tikslo, susijusį su jo prekyba, verslu, amatu arba profesija, ar bet kuris asmuo, veikiantis prekybininko vardu arba jo naudai“. Savo ruožtu minėtos direktyvos 2 straipsnio d dalyje „įmonių komercinė veikla vartotojų atžvilgiu“ apibrėžiama kaip „bet kuris prekybininko atliekamas veiksmas, neveikimas, elgesys arba pareiškimas, komercinis pranešimas, įskaitant reklamą ir prekybą, tiesiogiai susijęs su produkto pirkimo skatinimu, pardavimu arba tiekimu vartotojams“.

5 Tos pačios direktyvos 3 straipsnyje „Taikymo sritis“ numatyta:

„1. Ši direktyva taikoma nesąžiningai įmonių komercinei veiklai vartotojų atžvilgiu, kaip nustatyta šios direktyvos 5 straipsnyje, prieš ir po komercinio sandorio dėl produkto sudarymo bei jo metu.

<...>

2. Ši direktyva nepažeidžia sutarčių teisės, ypač taisyklių dėl sutarties galiojimo, sudarymo arba padarinių.

<...>

5. Šešių [šešerių] metų laikotarpiu, prasidedančiu nuo 2007 m. birželio 12 d., valstybės narės šia direktyva suderintoje srityje gali toliau taikyti nacionalines nuostatas, kurios yra griežtesnės arba labiau norminančios [ribojančios] nei ši direktyva ir kurios įgyvendina direktyvas su minimalaus suderinimo sąlygomis. Šios priemonės turi iš esmės užtikrinti, kad vartotojai yra tinkamai saugomi nuo nesąžiningos komercinės veiklos, ir būti proporcingos siekiamam tikslui. Šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta peržiūra gali, jeigu manoma, kad tai reikalinga, apimti pasiūlymą pratęsti šią leidžiančią nukrypti nuostatą ilgesniam ribotam laikotarpiui.

6. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie bet kokias nacionalines nuostatas, taikomas šios direktyvos 5 dalies pagrindu.

<...>“

6 Pagal Direktyvos 2005/29 4 straipsnį:

„Valstybės narės dėl šia direktyva derinamai sričiai priskiriamų priežasčių neapriboja nei laisvės teikti paslaugas, nei laisvo prekių judėjimo“.

7 Šios direktyvos 5 straipsnyje „Nesąžiningos komercinės veiklos draudimas“ numatyta:

„1. Nesąžininga komercinė veikla draudžiama.

2. Komercinė veikla yra nesąžininga, jeigu:

a) prieštarauja profesinio atidumo reikalavimams ir

b) iš esmės iškreipia arba gali iš esmės iškreipti vidutinio vartotojo, kurį produktas pasiekia arba kuriam yra skirtas, arba, kai komercinė veikla nukreipta į tam tikrą vartotojų grupę, vidutinio grupės nario ekonominį elgesį siūlomo produkto atžvilgiu.

<...>

4. Visų pirma nesąžininga komercinė veikla yra ta, kuri:

a) yra klaidinanti, kaip nurodyta šios direktyvos 6 ir 7 straipsniuose, arba

b) yra agresyvi, kaip nurodyta šios direktyvos 8 ir 9 straipsniuose.

5. Tokios komercinės veiklos, kuri bet kuriomis aplinkybėmis laikoma nesąžininga, sąrašas pateikiamas I priede. Šis sąrašas galioja visose valstybėse narėse <...>“

Direktyva 85/577/EEB

8 Pagal 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/577/EEB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose (OL L 372, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 262), 1 straipsnio 1 dalį ši direktyva taikoma sutartims, pagal kurias pardavėjas tiekia prekes ar paslaugų teikėjas teikia paslaugas vartotojui ir kurios sudaromos pardavėjo organizuotos išvykos už jo verslo patalpų metu arba pardavėjo vizito, be kita ko, į vartotojo gyvenamąją vietą metu, jei apsilankoma ne pagal aiškiai pareikštą tokio vartotojo norą.

9 Remiantis šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi, sutarčių, kurioms ši direktyva taikoma, atveju vartotojas turi teisę atsisakyti savo veiksmų rezultatų išsiųsdamas pranešimą per ne trumpesnę kaip septynių dienų laikotarpį, skaičiuojamą nuo momento, kai prekybininkas jį informuoja apie jo teisę nutraukti sutartį.

10 Minėtos direktyvos 8 straipsnyje numatyta, kad ji „netrukdo valstybėms narėms priimti arba toliau taikyti nuostatų, labiau saugančių vartotojus jos taikymo srityje“.

Direktyva 98/6/EB

11 Kaip matyti iš 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/6/EB dėl vartotojų apsaugos žymint vartotojams siūlomų prekių kainas (OL L 80, p. 27; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 32) 1 straipsnio, šia direktyva siekiama nustatyti vartotojams prekybininkų siūlomų prekių pardavimo kainų ir prekių matavimo vieneto kainų žymėjimo taisykles, kurios leistų pagerinti vartotojui teikiamos informacijos kokybę ir palengvintų galimybę palyginti kainas.

- 12 Pagal šios direktyvos 10 straipsnį ji „netrukdo valstybėms narėms priimti ir laikytis dar palankesnių vartotojams nuostatų, juos informuoti ir sudaryti galimybes palyginti kainas, nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų pagal Sutartį“.

Direktyva 2011/83/ES

- 13 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, p. 64), 9 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad šia direktyva, be kita ko, nustatomos taisyklės dėl informacijos, kuri turi būti pateikiama sudarant nuotolinės prekybos sutartis, sutartis ne prekybai skirtose patalpose ir kitas sutartis, kurios nėra nuotolinės prekybos ar ne prekybai skirtose patalpose sudarytos sutartys; šia direktyva taip pat reglamentuojama teisė atsisakyti nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytų sutarčių.
- 14 Pagal minėtos direktyvos 28 straipsnį ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 13 d. valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Šias priemones jos taiko nuo 2014 m. birželio 13 d.
- 15 Tos pačios direktyvos 31 straipsnyje numatyta, kad nuo 2014 m. birželio 13 d. Direktyva 85/577 panaikinama.

Belgijos teisė

- 16 2007 m. birželio 5 d. įstatymo pakeitimais 1991 m. liepos 14 d. įstatymu į vidaus teisę buvo perkelta Direktyva 2005/29. Šis įstatymas nuo 2010 m. gegužės 12 d. buvo panaikintas 2010 m. balandžio 6 d. įstatymu.
- 17 Į šių vienas po kito įsigaliojusių teisės aktų taikymo sritį nebuvo įtraukti laisvųjų profesijų atstovai, taip pat dantistai ir kineziterapeutai. Atitinkamai 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 punktai bei 3 straipsnio 2 dalis suformuluoti taip:

„2 straipsnis Šiame įstatyme:

1° „Įmonė“ – kiekvienas ilgą laiką ekonominių tikslų siekiantis fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant asociacijas;

2° laisvosios profesijos atstovas – kiekviena įmonė, kuri nėra laikoma pardavėja, kaip tai suprantama pagal Prekybos kodekso 1 straipsnį, ir kurią prižiūri pagal įstatymą įkurta drausmės įstaiga.

<...>

3 straipsnis <...>

2. Šis įstatymas netaikomas laisvosios profesijos atstovams, dantistams ir kineziterapeutams.“

- 18 2011 m. balandžio 6 d. Sprendimu Nr. 55/2011 (*Moniteur belge*, 2011 m. birželio 8 d., p. 33389) ir 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimu Nr. 192/2011 (*Moniteur belge*, 2012 m. kovo 7 d., p. 14196) Konstitucinis Teismas pripažino, kad 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 punktai bei 3 straipsnio 2 dalis prieštarauja Konstitucijai tiek, kiek pagal šias nuostatas minėtas įstatymas netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams.

- 19 2002 m. rugpjūčio 2 d. Įstatymo dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos, nesąžiningų sąlygų ir nuotolinės prekybos sutarčių, kiek tai susiję su laisvosiomis profesijomis (*Moniteur belge*, 2002 m. lapkričio 20 d., p. 51704, toliau – 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas), 4 straipsnyje pateiktas klaidinančios reklamos apibrėžimas ir nurodyta, kad, kiek tai susiję su laisvosiomis profesijomis, tokia reklama draudžiama.
- 20 1991 m. liepos 14 d. įstatymo 43 straipsnio 2 dalyje ir 51 straipsnio 3 dalyje iš esmės numatyta, kad, be kita ko, išpardavimo laikotarpiu pardavėjai negali pranešti apie kainų nuolaidas, jeigu parduodamos prekės kaina nebuvo faktiškai sumažinta, palyginti su kaina, galiojusia vieną mėnesį iki datos, nuo kurios būtų taikoma kainos nuolaida.
- 21 Pagal 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsnius gali būti laikoma, kad prekėms yra pritaikyta kainos nuolaida tik tuo atveju, kai pardavimo kaina mažesnė už referencinę, t. y. mažiausią kainą, kurią įmonė nustatė toms prekėms per minėtą mėnesį šioje pardavimo vietoje arba taikant tokią pardavimo techniką.
- 22 1993 m. birželio 25 d. įstatyme numatyta, kad pristatomoji prekyba gali vykti vartotojo gyvenamojoje vietoje, jeigu bendra prekių ar paslaugų pardavimo suma neviršija 250 eurų vienam vartotojui. Be to, 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekretu, įgyvendinančio 1993 m. birželio 25 d. įstatymą, 5 straipsnyje nustatyta, kad pristatomosios veiklos dalykas negali būti tam tikros prekės, pavyzdžiui, vaistai, medicininė ir ortopedinė įranga, korekciniai lęšiai ir rėmeliai, taurieji metalai, brangakmeniai, natūralūs ir išauginti perlai, ginklai ir amunicija.

Ikiteisminė procedūra

- 23 2009 m. vasario 2 d. Komisija pateikė Belgijos Karalystei oficialų pranešimą, jame suformulavo 11 kaltinimų dėl įvairių įsipareigojimų pagal Direktyvą 2005/29 neįvykdymo. Atsakydama ši valstybė narė 2009 m. birželio 3 ir 24 d. raštuose nurodė teisės aktų pakeitimus, skirtus įvairioms Komisijos nurodytoms problemoms išspręsti. Tokiomis aplinkybėmis 2010 m. gegužės 12 d. įsigaliojo 2010 m. balandžio 6 d. įstatymas.
- 24 Išanalizavusi šį įstatymą Komisija konstatavo, kad jį priėmus neišnyko keturi oficialiame pranešime nurodyti įsipareigojimų neįvykdymo pagrindai. Todėl 2011 m. kovo 15 d. išsiuntė Belgijos Karalystei pagrįstą nuomonę dėl šių pagrindų. Į šią nuomonę nurodyta valstybė narė atsakė 2011 m. gegužės 11 d.
- 25 Kadangi, kiek tai susiję su trimis pagrįstoje nuomonėje nurodytais kaltinimais, Belgijos Karalystės atsakymas Komisijos netenkina, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl pirmojo kaltinimo

- 26 Šiuo kaltinimu Komisija tvirtina, kad nustačiusi, jog 2010 m. balandžio 6 d. įstatymas netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams, Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/29 3 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos 2 straipsnio b ir d punktais.

Dėl pirmojo kaltinimo priimtumo

– Šalių argumentai

- 27 Belgijos Karalystė nurodo, kad, kiek tai susiję su šiuo kaltinimu, Komisija neatsižvelgė į tai, kad egzistuoja 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas. Šiame vis dar galiojančiame teisės akte pateikiamas laisvosios profesijos atstovo skelbiamos klaidinančios reklamos apibrėžimas, taip pat numatytos konkrečios teismo kontrolės priemonės. Savo ieškinyje Komisija nenurodė, nei kokios konkrečios Direktyvoje 2005/29 numatytos su vartotojų apsauga susijusios nuostatos nebuvo perkeltos į Belgijos teisę, nei kodėl 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymu pažeista ši direktyva.
- 28 Be to, Belgijos Karalystė pabrėžia, kad Komisija neginčija, jog 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymo 4 straipsniu laisvųjų profesijų atstovams draudžiama skelbti klaidinančią reklamą, taigi, juo įgyvendinamas Direktyvos 2005/29 2 straipsnio d punktas. Todėl šia teisės nuostata užtikrinama, kad minėtos direktyvos nuostatos bent iš dalies perkeltos į vidaus teisę. Kadangi surašydama ieškinį Komisija neatsižvelgė į tai, kad egzistuoja 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas, pirmasis kaltinimas nepriimtinas.
- 29 Dublike Komisija nurodo, kad net jeigu 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymu laisvosios profesijos atstovams draudžiama atlikti klaidinančios reklamos veiksmus, vis dėlto šis įstatymas, kuriuo Belgijos Karalystė pirmą kartą rėmėsi atsiliepime į ieškinį, iš tiesų skirtas perkelti į vidaus teisę ne Direktyvą 2005/29, o iš esmės 1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyvą 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos suderinimo (OL L 250, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 227).

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 30 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmą pastraipą ir jo Procedūros reglamento 120 straipsnio c punktą Komisija ieškiniuose, pareikštuose pagal SESV 258 straipsnį, privalo nurodyti konkrečius kaltinimus, kuriais remdamasis Teisingumo Teismas priima sprendimą, ir bent trumpai išdėstyti teisinės ir faktinės aplinkybes, kuriomis grindžiami šie kaltinimai. Tai reiškia, kad Komisijos ieškinyje turi būti nuosekliai ir išsamiai išdėstytos priežastys, dėl kurių Komisija buvo įsitikinusi, jog atitinkama valstybė narė neįvykdė vieno iš įsipareigojimų pagal Sutartis (žr., be kita ko, Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-150/11, EU:C:2012:539, 26 ir 27 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 31 Nagrinėjamu atveju Komisijos ieškinyje, kuriuo ji kaltina Belgijos Karalystę iš esmės tuo, kad ji pažeidė Direktyvos 2005/29 3 straipsnio 1 dalį ir 2 straipsnio b ir d punktus, nustačiusi, kad į vidaus teisę šią direktyvą perkeliantis nacionalinis teisės aktas, būtent 2010 m. balandžio 6 d. įstatymas, netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams, aiškiai išdėstytas šis kaltinimas ir teisinės bei faktinės aplinkybės, kuriomis jis grindžiamas.
- 32 Iš tiesų neginčijama, kad šiame procesiniame dokumente Komisija nenurodė, dėl kokių priežasčių 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas, galiojęs priimant Direktyvą 2005/29, kuriuo laisvųjų profesijų atstovams draudžiama skelbti klaidinančią reklamą, neatitiko minėtos direktyvos nuostatų.
- 33 Vis dėlto primintina, kad vykstant procedūrai dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį atitinkama valstybė narė pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį taip pat privalo padėti Komisijai atlikti jos užduotis, kurios pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį, be kita ko, apima pareigą prižiūrėti SESV nuostatų ir nuostatų, kurias institucijos nustato remdamosi minėta sutartimi, taikymą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-456/03, EU:C:2005:388, 26 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 34 Direktyvos 2005/29 19 straipsnyje numatyta, kad turi būti taikomas lojalus bendradarbiavimo principas. Šia direktyva, kaip ir kitomis direktyvomis, valstybėms narėms nustatyta pareiga pateikti aiškią ir tikslią informaciją. Teisingumo Teismas jau yra nusprendę, kad, nesant tokios informacijos, Komisija negali patikrinti, ar valstybė narė iš tikrųjų taiko visas direktyvos nuostatas. Tuo atveju, jeigu valstybė narė šio įsipareigojimo neįvykdo, nesvarbu, ar ji visiškai nepateikia informacijos, ar ją pateikia nepakankamai aiškią ir tikslią, tai savaime gali būti pagrindas pradėti SESV 258 straipsnyje numatytą procedūrą, kuria siekiama pripažinti tokio įsipareigojimo neįvykdymą (Sprendimo *Komisija / Italija*, EU:C:2005:388, 27 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 35 Nagrinėjama atveju neginčijama, kad argumentu, jog 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymu į vidaus teisę perkeliama Direktyva 2005/29, Belgijos Karalystė pirmą kartą remiasi atsiliepime į ieškinį. Atsakyme į pagrįstą nuomonę ši valstybė kaip gynybos argumentą pateikė tik nuorodą į 2001 m. balandžio 6 d. priimtą Konstitucinio Teismo sprendimą Nr. 55/2011; jame pripažinta, kad laisvųjų profesijų neįtraukimas į 2010 m. balandžio 6 d. įstatymą prieštarauja Konstitucijai. Minėta valstybė narė taip pat nurodė, kad teisės aktų pakeitimai, skirti užtikrinti Sąjungos teisės laikymąsi, bus padaryti „ateinančiomis savaitėmis“.
- 36 Šiomis aplinkybėmis Belgijos Karalystė negali Komisijos kaltinti tuo, kad ieškinyje ši nurodė tik priežastis, dėl kurių 2011 m. balandžio 6 d. įstatymu Direktyva 2005/29 nebuvo tinkamai perkelta į vidaus teisę, ir nepaaiškino, kodėl 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas šiuo atžvilgiu neturi reikšmės. Iš tiesų aplinkybė, kad ieškinys tariamai stokojo tikslumo, lėmė pats šios valstybės narės institucijų elgesys vykstant ikiteisminei procedūrai.
- 37 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pirmąjį Komisijos kaltinimą, kuriuo ji grindžia savo ieškinį, reikia pripažinti priimtinu.

Dėl pirmojo kaltinimo esmės

– Šalių argumentai

- 38 Remdamasi Direktyvos 2005/29 2 straipsnio b punkto ir 3 straipsnio 1 dalies formuluote, kuri aiškiai apima laisvųjų profesijų atstovų veiklą, Komisija teigia, kad ši direktyva taikoma visų profesijų atstovų komercinei veiklai, nepaisant tokių atstovų teisinio statuso ar veiklos srities. Todėl aiškiai numačius, kad 2010 m. balandžio 6 d. įstatymas netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams, pažeidžiamas Direktyvos 2005/29 3 straipsnis, siejamas su šios direktyvos 2 straipsnio b punktu.
- 39 Ikiteisminėje stadijoje Belgijos Karalystė tvirtino, kad 2011 m. balandžio 6 d. Sprendime Nr. 55/2011 Konstitucinis Teismas aiškiai pripažino, kad 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo nuostatos, kuriose numatyta, kad šis įstatymas netaikomas minėtų profesijų atstovams, prieštarauja Konstitucijai, o toks pripažinimas, jog atitinkamos nuostatos prieštarauja Konstitucijai, suteikia teisę per šešis mėnesius pateikti skundą dėl minėto įstatymo panaikinimo; tai reikštų, kad ginčijamos minėto įstatymo nuostatos galėtų būti panaikintos atgaline data. Šiuo atžvilgiu Komisija pirmiausia nurodo, kad tokiais argumentais Belgijos Karalystė pripažįsta jai pareikštų kaltinimų pagrįstumą net ir pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui. Antra, ši institucija mano, kad net jeigu Konstitucinis Teismas atitinkamas nuostatas panaikintų atgaline data, dėl to neišnyktų nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas. Toks panaikinimas prieštarautų Teisingumo Teismo praktikai, susijusiai su aiškumo ir teisinio saugumo būtinybe perkeliant į vidaus teisę vartotojų apsaugai skirtas Sąjungos teisės normas, nes toks panaikinimas negali eliminuoti pažeidimo, kuris tęsiasi pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui.

40 Kiek tai susiję su esme, Belgijos Karalystė neginčija fakto, kad tam tikros profesijos nebuvo įtrauktos į 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo taikymo sritį. Vis dėlto ši valstybė narė primena, kad tokią išimtį Konstitucinis Teismas pripažino negaliojančia 2011 m. balandžio 6 d. Sprendimu Nr. 55/2011 ir 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimu Nr. 192/2011. Ji tvirtina, kad ginčijamą perkėlimą į vidaus teisę Teisingumo Teismas turi vertinti atsižvelgdamas į šiuos sprendimus, nes pagal juos dar nepasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui visi Belgijos teismai negalėjo taikyti atitinkamų 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo nuostatų, taigi, paskelbus minėtus sprendimus jomis numatyta išimtis tapo neveiksminga.

41 Atsiliepime į ieškinį Belgijos Karalystė taip pat patikslina, kad jo pateikimo dieną Konstituciniam Teismui jau buvo pateiktas skundas dėl panaikinimo, kurį patenkinus 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 2 straipsnio 2 punktą ir 3 straipsnio 2 dalis būtų panaikinti atgaline data. Tai lemtų, kad šios nacionalinės teisės nuostatos būtų laikomos niekada nebuvusiomis Belgijos teisės sistemos dalimi, todėl įsipareigojimų neįvykdymas, kuriuo kaltinama Belgijos Karalystė, gali būti pripažintas niekada neegzistavusiu.

– Teisingumo Teismo vertinimas

42 Pabrėžtina, kad nors Belgijos Karalystė pripažįsta, jog pirmasis kaltinimas yra pagrįstas, ji vis dėlto teigia, kad faktiškai Komisijos nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas buvo „ištaisytas“ Konstitucinio Teismo 2011 m. balandžio 6 d. Sprendimu Nr. 55/2011 ir 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimu Nr. 192/2011; jais 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 2 straipsnio 2 punktą ir 3 straipsnio 2 dalis pripažinti prieštaraujančiais Konstitucijai.

43 Tačiau reikia priminti, kad valstybė narė negali remtis savo vidaus teisės sistemos nuostatomis, praktika ar situacija, kad pateisintų iš Sąjungos teisės normų kylančių įsipareigojimų neįvykdymą (žr., be kita ko, Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*, C-450/00, ECLI:EU:C:2001:519, 8 punktą ir Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*, C-375/04, ECLI:EU:C:2005:264, 11 punktą).

44 Be to, tai, kad teises galima ginti kreipiantis į nacionalinius teismus, nepažeidžia teisės pareikšti SESV 258 straipsnyje numatyto ieškinio, nes abiem šiais teisių gynimo būdais siekiama skirtingų tikslų ir jie sukelia skirtingas pasekmes (žr. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-87/02, ECLI:EU:C:2004:363, 39 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

45 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į valstybės narės padėtį pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje (žr. Sprendimo *Komisija / Ispanija*, C-168/03, EU:C:2004:525, 24 punktą; Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-152/05, EU:C:2008:17, 15 punktą ir Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*, C-282/08, EU:C:2009:55, 10 punktą). Teisingumo Teismas negali atsižvelgti į vėliau padarytus pakeitimus (žr., be kita ko, Sprendimo *Komisija / Airija*, C-482/03, EU:C:2004:733, 11 punktą ir Sprendimo *Komisija / Švedija*, C-185/09, EU:C:2010:59, 9 punktą).

46 Be to, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad nacionalinių teismų praktika, kai jos buvimas įrodytas, kuria vidaus teisės nuostatos aiškinamos laikantis direktyvos reikalavimų, negali būti laikoma tokia aiškia ir tikslia, kad būtų įvykdytas teisinio saugumo reikalavimas; tai ypač aktualu vartotojų apsaugos sričiai (žr. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-144/99, EU:C:2001:257, 21 punktą).

47 Iš to matyti, kad aplinkybės, kuriomis remiasi Belgijos Karalystė, neturi įtakos įsipareigojimų neįvykdymo, kurio, beje, ši valstybė narė neginčija, egzistavimui.

48 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pripažinti, kad pirmasis Komisijos pateiktas kaltinimas yra pagrįstas.

Dėl antrojo kaltinimo

Šalių argumentai

- 49 Komisija konstatuoja, kad 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsniuose numatyta, kad kiekvienas pranešimas apie kainos nuolaidą turi būti paremtas įstatyme apibrėžta kaina, konkrečiu atveju – mažiausia kaina, kuri buvo taikoma vieną mėnesį iki pirmos tokio pranešimo dienos. Be to, šiomis nuostatomis draudžiama, pirma, pranešti apie kainų nuolaidas daugiau kaip mėnesiui ir, antra, iš principo draudžiama tokius pranešimus daryti mažiau kaip vienai dienai.
- 50 Atsižvelgiant į tai, kad Direktyva 2005/29 visiškai suderinamas nesąžiningos komercinės veiklos reglamentavimas, šios direktyvos 4 straipsniu draudžiama nustatyti labiau ribojančias nacionalines nuostatas, kaip antai nurodytas pirmesniame šio sprendimo punkte.
- 51 Iš tiesų Direktyvos 2005/29 I priede numatytas išsamus 31 rūšies komercinės veiklos, kuri bet kokiomis aplinkybėmis laikoma nesąžininga, sąrašas; šiame sąrašė nėra su pranešimu apie kainų nuolaidas susijusios veiklos, kuri numatyta Belgijos teisės akte. Todėl tokia veikla turėtų būti nagrinėjama kiekvienu konkrečiu atveju, siekiant nustatyti, ar ji laikytina nesąžininga. Pagal Belgijos įstatymą būtų draudžiama bet kokia kainų nuolaida, kuri neatitiktų šiame įstatyme nurodytų kriterijų, nors, išnagrinėjus konkretų atvejį, ir paaiškėtų, kad tokia veikla negali būti laikoma klaidinančia arba nesąžininga, kaip suprantama pagal minėtą direktyvą.
- 52 Belgijos Karalystė pabrėžia, pirma, kad Direktyvoje 2005/29, nors ja atliekamas visiškas suderinimas, nėra suderintų taisyklių, pagal kurias galima būtų nustatyti pranešimų apie kainų nuolaidas ekonominių realumą. Antra, Direktyva 2005/29 nebuvo atlikti Direktyvos 98/6 pakeitimai. Direktyvos 98/6 10 straipsniu valstybėms narėms suteikiama teisė priimti arba palikti galioti dar palankesnes nuostatas, susijusias su vartotojų informavimu ir kainų palyginimu.
- 53 Be to, Teisingumo Teismas Sprendime *GB-INNO-BM* (C-362/88, EU:C:1990:102) įtvirtino vartotojo teisės į informaciją principą, todėl faktiškai 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsnius reikia nagrinėti atsižvelgiant tik į SESV 28 straipsnį.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 54 Pirmiausia reikia patikslinti, kad 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsniai skirti pranešimams apie kainų nuolaidas, kurie priskirtini prie komercinės veiklos, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2005/29 2 straipsnio d punktą, taigi, patenka į šios direktyvos taikymo sritį (šiuo klausimu žr. Nutarties *INNO*, C-126/11, EU:C:2011:851, 30 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 55 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Direktyva 2005/29 Sąjungos lygiu visiškai suderinamos normos, susijusios su nesąžininga įmonių komercine veikla vartotojų atžvilgiu. Taigi, kaip aiškiai nurodyta šios direktyvos 4 straipsnyje, valstybės negali imtis priemonių, kurios ribotų labiau, nei nustatytos minėtoje direktyvoje, net siekdamos užtikrinti aukštesnę vartotojų apsaugos lygį (žr. Sprendimo *Plus Warenhandelsgesellschaft*, C-304/08, EU:C:2010:12, 41 punktą ir Sprendimo *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, C-540/08, EU:C:2010:660, 37 punktą).
- 56 Be to, Direktyvos 2005/29 I priede nustatytas išsamus sąrašas, kurį sudaro 31 rūšies komercinė veikla, pagal šios direktyvos 5 straipsnio 5 dalį laikomos nesąžininga „bet kuriomis aplinkybėmis“. Todėl, kaip aiškiai nurodyta šios direktyvos 17 konstatuojamojoje dalyje, tik šią komercinę veiklą galima laikyti nesąžininga, nevertinant kiekvieno konkretaus atvejo pagal Direktyvos 2005/29 5–9 straipsnių nuostatas (žr. Sprendimo *Plus Warenhandelsgesellschaft*, EU:C:2010:12, 45 punktą).

- 57 Belgijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad labiau ribojančios nuostatos, kaip antai numatytos 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsniuose, leidžiamos pagal Direktyvos 98/6 10 straipsnyje numatytą minimalaus suderinimo sąlygą, pagal kurią valstybėms narėms suteikiama teisė priimti arba palikti galioti dar palankesnes nuostatas, susijusias su vartotojų informavimu ir kainų palyginimu.
- 58 Šiuo atžvilgiu neginčijama, kad pagal Direktyvos 2005/29 3 straipsnio 5 dalį šešerių metų laikotarpiu, prasidėjusiu nuo 2007 m. birželio 12 d., valstybės narės šia direktyva suderintoje srityje galėjo toliau taikyti nacionalines nuostatas, kurios buvo griežtesnės arba labiau ribojančios nei ši direktyva ir kurios įgyvendino direktyvas su minimalaus suderinimo sąlygomis.
- 59 Vis dėlto pažymėtina, kad, kaip savo išvados 58 ir paskesniuose punktuose nurodė generalinis advokatas, Direktyva 98/6 siekiama apsaugoti vartotojus ne bendrai nurodant kainas arba užtikrinant pranešimų apie kainų nuolaidas ekonominį realumą, bet žymint prekių kainas nurodant skirtingus matavimo vienetus.
- 60 Taigi nepagrįsta tvirtinti, kad remiantis Direktyvos 98/6 10 straipsniu galima būtų pateisinti tolesnį labiau ribojančių nacionalinės teisės nuostatų, kurios susijusios su pranešimų apie kainų nuolaidas ekonominiu realumu ir kurios įtvirtintos 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsniuose, taikymą, nes šios nuostatos nepatenka į Direktyvos 98/6 taikymo sritį.
- 61 Todėl tokios nacionalinės teisės normos, kuriomis apskritai draudžiama Direktyvos 2005/29 I priede nenumatyta veikla, nors atskirai, atsižvelgiant į šios direktyvos 5–9 straipsniuose nurodytus kriterijus, neatlikta analizė dėl tokios veiklos „nesąžiningumo“, prieštarauja minėtos direktyvos 4 straipsnio turiniui ir šia direktyva siekiamam visiškam suderinimui, net jeigu šių teisės normų tikslas– užtikrinti aukštesnį vartotojų apsaugos lygį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Plus Warenhandelsgesellschaft*, EU:C:2010:12, 41, 45 ir 53 punktus).
- 62 Dėl argumento, susijusio su Sprendimo *GB-INNO-BM* (EU:C:1990:102) poveikiu, pabrėžtina, kad, kaip teigia Komisija, bylos, kurioje priimtas minėtas sprendimas, aplinkybės skiriasi nuo aplinkybių, pateisinusių šio ieškinio pateikimą. Minėtoje byloje Teisingumo Teismas konstatavo, kad laisvam prekių judėjimui iš principo prieštarauja nacionalinės teisės aktai, kuriais vartotojams visiškai neleidžiama susipažinti su tam tikra informacija, nors Direktyva 2005/29, kaip matyti iš jos 1 straipsnio, siekiama „padėti tinkamai veikti vidaus rinkai ir pasiekti aukštą vartotojų apsaugos lygį“.
- 63 Vis dėlto pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinė priemonė, priklausanti Sąjungos lygiu išsamiai suderintai sričiai, turi būti vertinama atsižvelgiant į šios suderinimo priemonės, o ne į pirminės teisės nuostatas (žr. Sprendimo *Gysbrechts ir Santurel Inter*, C-205/07, EU:C:2008:730, 33 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 64 Kaip nurodyta šio sprendimo 55 punkte, Direktyva 2005/29 visiškai suderinamas nesąžiningos įmonių komercinės veiklos reglamentavimas, todėl ginčijamas nacionalines priemones reikia vertinti atsižvelgiant tik į šios direktyvos nuostatas, o ne į SESV 28 straipsnį.
- 65 Sprendimas *GB-INNO-BM* (C-362/88, EU:C:1990:102), kuriuo remiasi Belgijos Karalystė, šiuo atžvilgiu nedaro poveikio, nes jis susijęs su sritimi, kuri nagrinėtu atveju dar nebuvo tokio derinimo dalykas.
- 66 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad antrasis Komisijos pateiktas kaltinimas yra pagrįstas.

Dėl trečiojo kaltinimo

Šalių argumentai

- 67 Komisija nurodo, pirma, kad 1993 m. birželio 25 d. įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje iš principo įtvirtintas draudimas, kuris išimties tvarka netaikomas tik kai kurioms prekėms ir paslaugoms, verstis pristatomąja prekių ar paslaugų, kurių bendra vertė didesnė nei 250 eurų vienam vartotojui, prekyba vartotojo gyvenamojoje vietoje. Antra, Komisija pažymi, kad 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekreto 5 straipsnio 1 dalyje draudžiama verstis pristatomąja tam tikrų prekių, pavyzdžiui, tauriųjų metalų, brangakmenių ir natūralių perlų, prekyba.
- 68 Priminusi, kad Direktyva 2005/29 atliekamas visiškas suderinimas ir kad šios direktyvos I priede pateiktas išsamus nesąžiningos praktikos rūšių sąrašas, Komisija nurodo, kad šiose nacionalinės teisės nuostatose įtvirtinti draudimai direktyvoje nenumatyti. Tuo remdamasi ji daro išvadą, kad tokia prekyba negali būti visiškai draudžiama; atvirkščiai, reikia įvertinti kiekvieną konkretų tokios prekybos atvejį tam, kad būtų nustatyta, ar ji laikytina nesąžininga praktika, kurią reikia drausti.
- 69 Belgijos Karalystė iš esmės tvirtina, kad ir 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekreto 5 straipsnio 1 dalis, ir 1993 m. birželio 25 d. įstatymo 4 straipsnio 3 dalis patenka į Direktyvos 85/577 taikymo sritį ir yra labiau ribojančios nacionalinės priemonės, kurių pagal minėtą direktyvą leidžiama imtis. Konkrečiai ši valstybė narė nurodo, kad Direktyva 2005/29 papildė galiojančias Sąjungos teisės nuostatas vartotojų apsaugos srityje ir nepakeitė bei neapribojo Direktyvos 85/577 taikymo srities, kuri papildė Direktyvos 2005/29 taikymo sritį.
- 70 Be to, šios nacionalinės priemonės yra Direktyvos 2011/83 perkėlimo į vidaus teisę priemonės, kurių ši valstybė narė privalėjo imtis vėliausiai 2013 m. gruodžio 13 d.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 71 Pirmiausia reikia nurodyti, kad, kaip savo išvados 79 punkte nurodė generalinis advokatas, akivaizdu, kad, pirma, su pristatomąja veikla susijusios nacionalinės priemonės patenka į Direktyvos 2005/29 taikymo sritį, nes jos laikytinos komercine veikla, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio d punktą, ir, antra, jos gali būti laikomos neprieštaraujančioms Direktyvai 85/577 dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose, pagal kurias 8 straipsnyje įtvirtintą minimalaus suderinimo sąlygą valstybėms narėms leidžiama priimti arba toliau taikyti „[nuostatas], labiau [saugančias] vartotojus jos taikymo srityje“.
- 72 Direktyvos 2005/29 4 straipsniu draudžiama palikti galioti tokias labiau ribojančias nacionalines priemones, išskyrus šios direktyvos 3 straipsnio 5 dalyje numatytą išimtį, pagal kurią „šešių [šešerių] metų laikotarpiu, prasidedančiu nuo 2007 m. birželio 12 d., valstybės narės šia direktyva suderintoje srityje gali toliau taikyti nacionalines nuostatas, kurios yra griežtesnės arba labiau norminančios [ribojančios] nei [minėta] direktyva ir kurios įgyvendina direktyvas su minimalaus suderinimo sąlygomis“.
- 73 Taigi, iš Direktyvos 2005/29 3 straipsnio 5 dalies aiškiai matyti, kad valstybės narės turi tik galimybę toliau taikyti griežtesnes ar labiau ribojančias nacionalinės teisės nuostatas, kurios jau egzistavo Direktyvos 2005/29 įsigaliojimo dieną.
- 74 1993 m. birželio 25 d. įstatymo 4 straipsnio 3 dalis ir 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekreto 5 straipsnio 1 dalis įsigaliojo atitinkamai 2005 m. liepos 4 d. ir 2006 m. rugsėjo 24 d., t. y. jau įsigaliojus Direktyvai 2005/29. Vadinasi, negalima teigti, kad Belgijos Karalystė toliau taikė teisės nuostatas, kurios egzistavo šios direktyvos įsigaliojimo dieną.

- 75 Taigi, iš Direktyvos 2005/29 3 straipsnio 5 dalies matyti, kad nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos prieštarauja šiai direktyvai.
- 76 Dėl Belgijos Karalystės argumento, kad ginčijamos nacionalinės teisės normos grindžiamos Direktyva 2011/83, pakanka konstatuoti, kad pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigos dieną, t. y. 2011 m. gegužės 15 d., ši direktyva dar nebuvo įsigaliojusi, todėl šiam argumentui negalima pritarti atsižvelgiant į šio sprendimo 45 punkte nurodytus principus.
- 77 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia pripažinti, kad trečiasis Komisijos pateiktas kaltinimas yra pagrįstas.
- 78 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad nustačiusi, jog 1991 m. liepos 14 d. įstatymas, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2005/29, netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams, palikusi galioti 2010 m. balandžio 6 d. įstatymo 20, 21 ir 29 straipsnius, taip pat 1993 m. birželio 25 d. įstatymo 4 straipsnio 3 dalį ir 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekreto 5 straipsnio 1 dalį, Belgijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/29 2 straipsnio b ir d punktus bei 3 ir 4 straipsnius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 79 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti iš Belgijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas ir pastaroji pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. Belgijos Karalystė,

- nustačiusi, kad 1991 m. liepos 14 d. Komerčinės veiklos ir vartotojų informavimo ir apsaugos įstatymas, iš dalies pakeistas 2007 m. birželio 5 d. įstatymu, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“), netaikomas laisvųjų profesijų atstovams, dantistams ir kineziterapeutams,
- palikusi galioti 2010 m. balandžio 6 d. Įstatymo dėl veiklos rinkoje ir vartotojų apsaugos 20, 21 ir 29 straipsnius ir
- palikusi galioti 1993 m. birželio 25 d. Įstatymo dėl vertimosi pristatomąja veikla ir mugių organizavimo, iš dalies pakeisto 2005 m. liepos 4 d. įstatymu, 4 straipsnio 3 dalį ir 2006 m. rugsėjo 24 d. Karaliaus dekreto dėl vertimosi pristatomąja veikla ir jos organizavimo 5 straipsnio 1 dalį,

neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/29 2 straipsnio b ir d punktus bei 3 ir 4 straipsnius.

2. Priteisti iš Belgijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.